

Nijedna mala hidroelektrana (MHE) nije izgrađena u prethodne dve godine, iako je Ministarstvo rudarstva i energetike 2013. godine pokrenulo projekat izgradnje tih elektrana i dodelilo zainteresovanim investitorima 293 lokacije za izgradnju, rečeno je na skupu na kojem je predstavljena analiza o hidroenergetskim potencijalima Srbije.

Takođe, istaknuto je i da tri grupe problema - vodni režim, imovinsko-pravni odnosi i dostupnost elektro-mreže, otežavaju realizaciju tog projekta, koje bi zajedničkim naporima trebalo da reše Vlada, resorno ministarstvo, ali i druga ministarstva.

U danas predstavljenoj analizi "Hidroenergetski potencijali Srbije - da li je rešiv problem (ne)izgradnje malih hidroelektrana", koju su uradili Balkanska istraživačka mreža (BIRN) i Centar za istraživačko novinarstvo (CINS), navedeno je da se lokacije za MHE nalaze na malim rekama, čije je upravljanje povereno opštinama, ali da one nemaju dovoljno administrativnih kapaciteta da sprovedu zakonske propise.

U tom smislu, kako je ocenjeno, potreban je veći angažman JP "Srbijavoda" i dekoncentracija poslova, odnosno otvaranje kancelarija tog preduzeća u sedištima okruga u kojima su predviđene lokacije za male hidroelektrane.

Takođe, dodaje se, problemi u vezi sa planiranjem i izgradnjom, odražavaju se i na problem izgradnje MHE, što bi moglo biti rešeno tako što će za izgradnju MHE važiti ista pravila kao i kada da slične objekte grade javna preduzeća - eksproprijacijom privatne i državne svojine u javnom interesu.

Treći problem koji je definisan u analizi, odnosi se na zahteve pojedinih lokalnih samouprava da investitorima koji žele da grade MHE traže da pokriju troškove zamene transformatora ili revitalizaciju postojećih, na mestima priključenja nacionalnoj elektro-mreži.

Na skupu je takođe, predstavljena i analiza o državnoj pomoći, a Nemanja Nenadić iz Transparentnosti Srbije ocenio je da Zakon o kontroli državnih podataka ima "mnogo nedostataka", ističući da je potrebno precizno definisati pravni status Komisije za kontrolu državne pomoći.

"Status komisije se odražava i na njen rad, mi ne znamo da li je to vladino telo, regulatorno telo... zvanično ona je operativno nezavisno telo, ali je uglavnom pod okriljem Vlade", rekao je Nenadić.

On je kritikovao i što se zakon primenjuje samo na pojedine oblasti, dok se na druge oblasti, kao što je poljoprivreda - on ne odnosi.

"Neophodno je da Komisija pre donošenja odluke ima sve podatke, što često nije bio slučaj. Često podaci ostaju nedostupni, što Komisiji otežava rad, kao i spoljnu kontrolu odluka o dodeljivanju državne pomoći", naveo je Nenadić.

Analize su izradili BIRN Srbija i CINS, zajedno sa Transparentnosti Srbija i Centrom za

Srbija: Zašto u Srbiji nije izgrađena nijedna mala hidroelektrana?

ekologiju i održivi razvoj (CEKOR), kao deo programa “Jačanje medijske slobode u Srbiji”, koji finansira EU, za formulisanje boljeg zakonskog okvira u oblastima izgradnje MHE i sistemu dodele i kontrole državne pomoći.

Izvor; N1